

Dosarul nr.2ra-1701/2019

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (G. Popa)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

02 octombrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru,

în cauza civilă la cererea depusă de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxx împotriva Elenei Marandici cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 decembrie 2017 Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxxx au adresat cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Marandici cu privire la recuperarea prejudiciului material suportat pentru tratament medical și prejudiciul moral suportat în rezultatul acțiunilor ilicite, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat, că la 31 martie 2014 pârâta fiind profesoară de geografie în timpul lecției ce o petrecea cu elevii clasei a V-a de la gimnaziul din satul Crăsnășeni, r-nul Telenești, ca reacție la faptul că elevul minor xxxxxx nu era atent la lecție, pentru a-l disciplina, fără careva temei legal, a admis să aplice forța fizică asupra lui exprimată prin rotirea forțată, bruscă a capului acestuia, care era întors cu fața spre colegul său din banca din spate și apăsarea a capului spre cartea din banca sa, cauzându-i leziuni corporale ușoare sub formă de subluxație (pe fondal de anomalie Kimmerle și coaste cervicale) a vertebrelor cervicale C1-C2 cu insuficiență vertebro-bazilară, neasociată cu dereglări neurologice periculoase pentru viață și suferințe psihice, acțiuni care în sine reprezintă tratament inuman și degradant.

Au notat că la 06 mai 2014 de către organul de urmărire penală a inspectorului de Poliție Telenești a fost pornită o cauză penală potrivit indicilor infracțiunii prevăzute de art. xxxxxx Cod penal, iar la 10 mai 2016 pe numele lui Elenei

Marandici a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire conform indicilor componenței de infracțiune prevăzută de art. xxxxxxx Cod penal.

Prin ordonanța din 17 mai 2016 s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a învinuitei Elena Marandici la capătul de acuzare a semnelor componenței de infracțiune, urmărirea fiind continuată pe art. xxxxx Cod penal.

La 31 martie 2017 prin ordonanță s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitei Elena Marandici și clasarea cauzei penale în baza art. xxxxx Cod de procedură penală, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală și nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. xxxxx Cod penal, inclusiv fapta constituie contravenție prevăzută de art. xxxxxx Cod contravențional, fără pornirea procesului contravențional, motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale conform Codului contravențional în privința Elenei Marandici.

La 12 mai 2017 prin ordonanță s-a dispus modificarea parțială a dispozitivului ordonanței din 31 martie 2017 și anume la clasarea cauzei penale în baza art. xxxxx Cod procedură penală, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală și întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. xxxxxx Cod penal, inclusiv fapta constituie contravenție prevăzută de art. xxx Cod contravențional în redacția Legii nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 și cu modificările completările operate prin Legea nr. 233 din 11 octombrie 2013, fără pornirea procesului contravențional, din motiv că fapta care, printr-o lege nouă, nu mai este considerată contravenție nu se sancționează.

Conform raportului de expertiză medico-legală în comisie repetată nr. 363 din 14 decembrie 2015 s-a stabilit definitiv, prezența la minorul xxxxxx o maladie cronică în segmentul cervical al coloanei vertebrale sub formă de anomalie Kimmerle a primei vertebre cervicale C1 (atlantul) și coaste cervicale bilaterale (osificarea tubercului anterior la 1% de populație) a vertebrei cervicale șapte (c7). Vechimea leziunii (subluxație) depistate la minorul xxxxxxxxx (în lipsa altor circumstanțe) nu contravin timpului stabilit în prezenta ordonanță.

Au relatat că pe cazul dat, de către procurorul-șef interimar a fost constatat faptul comiterii contravenției prevăzute de art. xxxx Cod Contravențional de către Elena Marandici împotriva lui Roman Veveriță, însă nepornirea procesului contravențional din motivul expirării termenului prescripție nu absolvește pârâta de răspunderea civilă, din care motive solicită încasarea prejudiciului din contul acesteia, deoarece consideră că este pasibilă de răspundere delictuală în legătură cu săvârșirea acțiunilor ilicite.

Au afirmat că în rezultatul aplicării violenței fizice de către pârâtă în privința părții vătămate, minorul xxxx i-au fost pricinuite leziuni corporale ușoare, el având nevoie de tratament medical.

Au solicitat încasarea de la Elena Marandici prejudiciul material în sumă de 6926 de lei, suportat pentru tratament medical și suma de 200 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral suportat în rezultatul acțiunilor ilicite ale pârâtei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, s-a admis acțiunea parțial.

S-a încasat de la Elena Marandici în beneficiul lui Roman Veveriță și Lucia Veveriță cu titlu de prejudiciu material suma de 6926 de lei și suma de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total suma de 29926 de lei, în rest cererea a fost respinsă.

La 02 noiembrie 2018 Elena Marandici, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, solicitând casarea hotărârii ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Elena Marandici, s-a casat hotărârea din 20 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxx, ca fiind tardivă (f.d. 231, 232-235, vol.I).

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că în cadrul examinării cauzei de prima instanță nu au fost prezentate probe ce ar demonstra existența circumstanțelor, ce ar indica la cauzarea de către Elena Marandici a careva leziuni corporale minorului xxxxx, ci doar dureri fizice, or, cum s-a indicat prin ordonanța din 31 martie 2017 s-a dispus scoaterea pârâtei de sub urmărirea penală cu clasarea cauzei penale, pe motiv că fapta nu este prevăzută nici de legea penală și nici de legea contravențională, neîntrunind elementele infracțiunii sau contravenției.

A specificat că deoarece în cadrul urmăririi penale acuzarea a constatat lipsa elementelor infracțiunii sau contravenției în acțiunile Elenei Marandici și, deoarece fapta juridică s-a produs în data de 30 martie 2014, iar reclamații s-au adresat în instanța de judecată cu acțiune la data de 18 decembrie 2017, persoana în interesul căreia s-a scurs termenul de prescripție invocând acest fapt, Colegiul a conchis că acțiunea este depusă în instanță peste termen, urmând a fi respinsă ca una tardivă.

În asemenea circumstanțe, Colegiul a concluzionat că acțiunea urmează a fi respinsă, ca fiind prescrisă, deoarece reclamații nu au solicitat repunerea în termen, iar repunerea părții care a omis termenul de procedură, din oficiu, de către instanța de judecată, nu este admisă, acest moment fiind în contradicție cu prevederile legale și cu jurisprudența CtEDO.

La 15 iulie 2019 Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru, au declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 20 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești (f.d.2-6, vol-II).

În motivarea recursului recurenții au reiterat circumstanțele de fapt, manifestând dezacordul față de decizia din 04 aprilie a Curții de Apel Chișinău.

Au menționat că începerea curgerii termenului de prescripție începe odată ce i-a devenit cunoscut persoanei vătămate despre cauzarea prejudiciului, dar și despre persoana ce l-a cauzat.

Au afirmat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile legale, aplicând o prevedere care nu trebuia să fie aplicată, interpretând eronat legea. Prin urmare încălcându-le dreptul la o justiție echitabilă.

În conformitate cu art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 21 mai 2019 (f.d. 236, vol.-I), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare recursul declarat la 15 iulie 2019 de către Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 30 iulie 2019 în adresa intimatei Elenei Marandici a fost expediat copia recursului declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 22 august 2019 Elena Marandici a depus referință la recursul declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru, solicitând respingerea recursului și menținerea hotărârii din 20 iulie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor

respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lucia Veveriță și Roman Veveriță în nume propriu și în interesele copilului minor xxxxxxxx, reprezentați de avocatul Andrei Vrăjitoru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh